

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacţia şi Administraţia
PIAŢA LIBERTĂŢII BRAŞOV
Telefon 226
Abonament anual 360 lei
Pentru streinătate 800 lei
Anunţuri, reclama, după tarif.

Fondată în 1838 de George Bariţiu

Apare de trei ori pe săptămână

Prin tine însuşi, cetăţene, şi pentru
tine, la libertate, legalitate şi cinste.

Grandioasa manifestaţiune naţională dela Cluj.

Intrunirea Comitetului central al Partidului Naţional
din Ardeal şi Banat.

Cluj, 9 Aprilie (Prin telefon).

Azi la ora 11 d.m. s'a început şedinţa comitetului central al Partidului Naţional din Ardeal şi Banat, sub prezidenţia d-lui Iuliu Maniu, fiind de faţă toţi prezidenţii organizaţiunilor judeţene din Ardeal şi Banat, toţi foşii parlamentari ai Partidului afară de cei 4 trecuţi la gruparea averescană. Asemenea sunt de faţă membrii comitetului central şi ai comitetului executiv în număr de peste 200.

Încă dela ora 9 dim. saloanele clubului Partidului Naţional erau pline de congresişti.

Ca reprezentanţi ai Partidului Naţional din Vechiul Regat au participat d-nii: P. Brătăşanu, Ioaniţescu, Angelescu, I. I. Cliniciu, C. Davila, V. Toncescu, Filoti, Iorgu Steriu, Tască, I. Lugoşanu, Pencof (Siliştră) şi un musulman din Cuadrilater.

Sesirea d-lui Iuliu Maniu prezedinte al Partidului a fost salutăată de asistenţă prin nesfârşite urale şi ovăţiuni, cari nu mai conteneau.

Era o atmosferă de-o rară înălţare, în care s'au manifestat adevăratele sentimente ale Ardealului şi Banatului faţă de Partidul Naţional şi conducătorii lui.

Înainte de deschiderea şedinţei asistenţa a intonat „Deşteaptă-te române”, manifestând din nou cu entuziasm pentru d-l Iuliu Maniu şi ceilalţi fruntaşi ai Partidului.

A fost un moment înălţător în care s'a dovedit încă odată în mod temeinic solidaritatea Partidului Naţional din Ardeal, precum şi dragostea neprecupeţită pentru d-l Iuliu Maniu.

Şedinţa a fost deschisă printr'un discurs al d-lui Iuliu Maniu, prezidentul Partidului Naţional, în care a arătat împrejurările în cari s'a constituit guvernul Averescu. S'a dat cetire apoi raportului comitetului executiv.

La întrebarea pusă de d-l prof. univ. Ghibu, d-l Iuliu Maniu a declarat că nu este exactă afirmaţia că d-l Goldiş i-ar fi adresat vre-o scrisoare în decursul crizei de guvern şi că i-ar fi dat vre-o deslegare în ce priveşte atitudinea d-sale dacă partidul naţional nu va veni la guvern. Din contra d-l Maniu l-a avertizat că un membru al unui partid nu poate să stea de vorbă cu alt partid şi cu vre-un guvern al ţării, decât numai prin conducerea de partid şi că scopul partidelor şi

al membrilor lor nu poate fi numai venirea la guvern în sine, ci posibilitatea de a infaptui prin partid şi prin guvern ideile partidului şi promisiunile făcute opiniei publice, în conformitate cu programul, (şi) altfel ar putea fi tratate cu drept cuvânt ca dezertare dela principiile lor.

Alegându-se apoi o comisie de cenzurare a raportului prezentat, care comisie să alcătuiască şi să prezinte Comitetului o moţiune spre aprobare, şedinţa s'a suspendat la ora 1 şi s'a redeschis la ora 5 p.m., când d-l dr. Valer Moldovan, ca raportor al comisiunii, a expus punctul de vedere al acestora la alcătuirea moţiunii, iar d-l Ghilă Pop a fost deputat a cetit moţiunea constatatoare din 6 puncte.

Comitetul în unanimitate şi cu multă înălţare a primit moţiunea, după care d-l Iuliu Maniu a făcut o amănunţită expunere a principiilor de cari a fost călăuzit partidul şi condu-

cătorii săi în luptele de până acum. Constată apoi, că prezenţa reprezentanţilor tuturor organizaţiunilor judeţene din Ardeal şi Banat precum şi numărul considerabil al aderenţilor telegrafice ale celor împiedecaţi să participe, sunt cea mai evidentă probă, că solidaritatea din partidul naţional prin lovitura ce i-s'a dat, nu numai că n'a fost zdruncinată, ci dimpotrivă s'a cristalizat; iar şansele de izbândă finală ale partidului naţional pentru biruinţa democraţiei sincere, cinstite şi neprecupeţite, au crescut.

La sfârşit s'au cetit telegramele de aderenţă. Din moţiunea votată de Comitetul central — care moţiune o vom publica în nr. viitor — înem să comunicăm hotărârea din pct. 6 pronunţată cu nemărginită însufleşire:

Partidul naţional exprimă mulţumire conducerii şi neclintită încredere şefilor săi d-lor Iorga şi Maniu şi decide continuarea luptei până la victorie.

Raportul activităţii Comit. central al P. N.

ALTE AMĂNUNTE.

Cluj, 9 Aprilie. (Prin telefon)

D-l dr. V. Nişescu primit la la tribună cu aplauze, dă citire raportului activităţii partidului de la ultima întrunire a comitetului central până acum.

Vă comunicăm din acest raport părţile esenţiale:

Concentrarea forţelor democratice.

Partidul naţional — începe raportul — după ce a realizat fuziunea cu partidul naţionalist al poporului s'a străduţ să concentreze toate forţele democratice prin realizarea unei colaborări cu partidul ţărănesc.

Partidul de sub şefia d-niului Mihalea după alegerile agricole — cari au fost un strălucit succes pentru partidul naţional — a început tratativele pentru încheierea unei colaborări de guvernare. Tratativele erau la curs când a intervenit criza.

Raportul arată în continuare toate străduţele depuse de conducerea partidului naţional şi cauzele pentru cari singur partidul naţional era indicat să fie chemat la guvern.

Criza.

Menţionează apoi cauzele cari au determinat căderea liberalilor şi tace istoricul momentelor cari au succedat criza de guvern.

D-l Iorga a prezentat Saveranului două liste. În baza forţei

şi a prestigiului de care se bucura partidul naţional, conducătorii partidului aveau siguranţa reuşitei. Conducerea partidului ştia că d-l Brătăşanu lucrează pentru a determina Coroana în favoarea generalului Averescu, dar cunoscând toate amănuntele şi dedesubturile nu avea teamă că ar fi pretext de-a fi adus generalul Averescu.

Trădarea.

A trebuit să intervie trădarea fără precedent în istoria politică pentru a zădărnici ocaziile trebuia să se întâmple.

D-l Goldiş şi prietenii săi au consimţit să fie prezentaţi Saveranului ca unii cari primesc să vie la guvern pe lista partidului naţional.

Atitudinea d-niului Goldiş a fost surprinzătoare. În ziua de 22 Martie la ora 2 după masă d-l Maniu prezentându-se la d-l Goldiş, ca urmare la vizita făcută de d-l Goldiş înainte de masă, acesta a declarat categoric că primeşte să fie propus ministru al cauzelor pe lista partidului naţional cerând să fie puşi şi d-nii Lupuş şi Lepedate, acesta din urmă ca subsecretar de stat. Că primeşte să fie pus şi pe lista naţional-ţărăniştă în caz că înţelegerea se realizează. Că va opti pe d-l gen. Averescu să se folosească de nu-

Vezi continuarea pe pag. 4a.

Chemare către Tinerimea Română Fraţilor!

Dealungul veacurilor de robie neamul nostru, cu voinţa tăceacă a obijduţului a urmărit o stea călăuzitoare: Unirea tuturor românilor. Conştiinţa de neam şi mândria de român ne-a înarmat mintea şi braşul. Din viaţile măcinată la lupte seculare, din sângele românilor scurs în ţărâna patriei mame ideala noastră a luat fiinţă. Suntem astăzi stăpâni destinelor noastre!

Din faptul unirii am aşteptat ca progresul şi ţărâna să se înstăpânească în viaţa poporului nostru, am aşteptat ca la porţile Orientului să răsară un Stat demn de luptele şi jertfele înstăpânilor, unit şi înalt în viaţa lui de Stat, puternic înalăuntrul şi considerat în afară.

Realizările însă întârzie să vie.

Scăpaţi de tirănia domniilor străine n'am scăpat de tirănia conştiinţelor adulterate. Viaţa noastră din zi ce trece se îmbracă în zăreţele ruzănoase ale sărăciei.

Ţărâna noastră, ţipa ţării şi izvorul nesecat de energii — fără sprinţa material, — încărcat peste măsură cu sarcini, brutalizat de administraţie, batjocorit în alegeri, fără putinţă de a-şi vinde rodul muncii cum s'ar conveni, este expusă unei sărăciri continue.

Funcţionăria noastră din ce ar trebui să fie, o clasă mijlocie cu o putere socială, trăieşte într'o mizerie materială şi fără voinţă este împinsă de multe ori la căştigarea pătaei nelăudabile prin călcarea conştiinţei şi a datoriei. Cei eşii la paiele sunt lăsaţi pe drumuri cu familiile lor perituri de foamă.

Armata, fală ţării şi a neamului nostru, suferă de aceeaşi neajunsuri, trăind în mizerie şi nemulţumiri.

Şeful în banul public e o dogmă, iar munca clasată este izgonită din viaţa noastră de stat. Legalitatea e numai o dorinţă şi domneşte în schimb banul plac şi abuzul. Legile se vatează numai pentru a fi călcate.

Instemtele dorinţe ale provinciilor sunt stigmatizate ca tendinţe regionaliste.

Prin silincirea în opinia masselor a deosebiriilor confesionale, neexistenţe în crezul poporului, se zdruncină adevărata credinţă, se învântează aflatele, uşurându-se munca distructivă a a seestelor duşmane nouă.

În loc de legalitate abuz, în loc de cinste imoralitate, în loc de muncă dorinţă de căpătulială şi parveală, în loc de viaţă frăţească disordine şi ură.

Peste tot domneşte nesiguranţa şi neîncrederea în viitor, iar prostituţia conştiinţelor în masse este fenomenul începutului de dezastru.

Autoritatea Statului este redusă la strălucirea balonetelor şi abuzurilor fără sfârşit.

Fraţilor! Toate semnele ne arată că trăim o epocă ce a dus în trecut elătea State la zbuciumări sociale, cari pe urmă au răsturnat clasele şi sistemele, cari au guvernat contra voinţei şi intereselor masselor populare.

Ne găsim înconjurati de duşmani, deci nu ne putem permite luxul de a guvernă după metode cari duc la dezastru. De vom dăinui în starea de azi, în cel, dar sigur o familie a latinătăţii lei va găsi mormântul la porţile orientului.

Noi credem însă în puterea de viaţă şi în misiunea istorică a neamului nostru.

Am aşteptat cu încrederea ca odată cu întregirea neamului să se înălţulească un regim democratic desăvârşit pe toate terenurile vieţii publice.

În faţa ultimelor evenimente politice însă, cari au izbit cu atâta brutalitate în speranţele şi credinţa noastră într'un viitor mai bun al ţării:

Nu putem sta nemişcaţi!

Nu putem sta cu braţele înscruciate la răstăgirea neamului nostru.

Nu putem privi fără îngrijorare în faţa stărilor ce se crează cu gândul de a se perpetua în ţară, pentru că ele produc dezegregarea sufletului românesc şi sapă înconştient groapa acestui neam sortit la o viaţă mai bună.

FRAŢILOR!

Noi vrem refacerea morală şi politică a ţării.

Noi vrem desăvârşirea unui naţionalism integral.

În loc de egitatea confesionalismului, pentru crearea de piedestaturi şi justificări politice, noi vrem o viaţă religioasă adănată şi armonie între confesiuni.

În loc de validitate politică prin compromisiuri de conştiinţă şi oportunism, noi vrem caracter constant.

În loc de silincie a voinţei poporului, noi vrem legalitate şi administraţie cinstită.

În loc de alegeri prin violenţe şi fraude, vrem manifestarea liberă a voinţei poporului.

În loc de căpătulială politică, noi vrem validitatea elementelor cinstite din toate provinciile.

FRAŢILOR!

Generozitatea şi lupta desinteresată pentru scopuri înalte a

Pedepsirea trădătorului

O ediție specială a ziarului „Voinea Bănăului” anunță următoarele:
Din Arad suntem informați că d-l Vasile Goldiș, ministrul cu orice preț (chiar cu prețul trădării), soț al d-iei Sârba, trădător în orașul domiciliu, a fost bătut cu ouă cloșite. D-l Goldiș a voit să înă azi Marți o adunare în Timișoara. Bătăla suferită la Arad l-a lăsat însă pofa și d-l Goldiș nu va sosi la noi decât Joi, când autoritățile vor lua toate măsurile ca actualul d-l Arad să nu se repete și aci să trădătorului, vestitii necunoscutii continuă să egite lumea cu... înfrințarea unui Partid Național Român sub șefa d-lui Goldiș Trădătorul.

Din Igrăș (Jud. Torontal) s'a trimis d-lui Iu Maniu, președintele Partidului Național o telegramă cu 750 de iscălituri prin care se înteresează cu ultima energie altitudinea trădătorilor, cari urmăresc spargerea Partidului Național. Igrășanii manifestează încredere pentru Partidul Național, neshinduse a mărturii, că în cazul când a genții d-lui Goldiș vor înverca să teibure aroncia confesională, această pulcrată comună ortodoxă va trece în greco-catolici.

Preoțimea noastră în războiul de întregire.

— O statistică îngubră. —
Dl prof. dr. Sebastian Stanca, zecor consistorial în Cluj a scos zilele acestea de sub tipar volumul „Contribuția preoțimii române Ardelene la războiul pentru întregirea neamului (1916-1919)”. Din această lucrare v. lorașă, în care autorul a strâns un mănunchiu din petimite și răspunsurile sufente de preoțimea română ardelenească sub regimul ungar și bulgăvic reținem următoarele date statistice:

Au fost internați 252 de preoți; din aceștia 140 au suferit total: 113 ani, 2 luni și 14 zile, (ceilalți preoți n'au dat încă date precize).

Inchiși în temniță: 86 preoți. (65 ani, 6 luni, 21 zile).

Preoți duși în pribegie: 106.

Preoți omorâți: 4, și 1 cleric.

Preoți osândiți la moarte: 4.

Preoți osândiți la închisoare: 15 (în total: 85 ani, 6 luni).

Au murit în închisoare: 3 preoți; în pribegie au murit 7 preoți.

În urma suferințelor îndurate, au murit: 28 preoți.

Au stat în închisoare: 3 preoțese (1 an, 3 luni, 8 zile).

Au fost internate: 16 preoțese (14 ani, 4 luni, 8 zile)...

Lucrarea părintelui Dr. Stanca, care se estinde pe 200 pagini, conținând pe lângă date statistice numeroase epizoade din calvarul preoțimii noastre, este de-o deosebită valoare pentru istoria suferințelor Ardealului. Ea merită să facă parte din biblioteca sicăruil Român. Volumul se poate comanda dela autor.

Primăria Municipality Brașov. No. 6157/1926.

Publicațiune

Primăria necesită pentru oamenii de serviciu aproximativ 13 haine de vară, 13 paltoane de iarnă, 14 saco de iarnă, 68 pantaloni de iarnă, 31 veste de iarnă, 19 bluze de vară și 12 bluze de iarnă.

În scopul confecționării se va ține în ziua de 12 Mai 1926 la ora 9 a. m. la oficiul economic orăș. Strada Argintanilor 5, etajul II. ușa 3, o licitație publică cu oferte scrise.

Ofertele scrise: timbrete și sigilate provăzute cu un vadiu de 10% din suma oferită, se vor preda la începerea licitației șefului serviciului economic sau închiștorului lui și trebuie să conțină:

1. Prețul confecționării, fără căptușală etc.
  2. Idem cu căptușală etc.
  3. Terminul până când se vor termina lucrările.
- Stofa necesară se va pune la dispoziție din partea primăriei. Ofertele suplimentare, întregitoare întârziate sau telegrafice nu se vor lua în considerare. Condițiunile detaliate la secția economică a Primăriei. Brașov, 7 Aprilie 1926. 283 1-1 Primăria Brașov.

DISTOL VINDECA Gălbeaza OILOR și VITELOR
De vânzare la Farmacii și Drogherii
DEPOZIT PENTRU ARDEAL:
Sec. lui FRANCISC GERGELY
CLUJ Piața Unirii 21.
1067 26-9

LA „FEDORA”
Au sosit NOUȚĂȚI ȘI SURPRIZE în palării de vară ca: forme moderne PARISIENE în pal picco flori și ceenă, precum și croșuri foarte frumoase. Rog Onor clientelă să mă viziteze.
Cu stimă
MARIA PURZA
288 1-2

Dracul
e negru, dar tot un e atât de negru ca

CREMA DE GHETE
MARCA
„Vultur”
491 8 0

ANUNT
Cu onoare aduc la cunoștință că cu ziua de astăzi am deschis o Prăvălie pentru Pompe Funebre (de înmormântare) cu care voi servi On. Public cu toate cele trebuincioase, rugând On. Public a nu uita că este cea dintâi Întreprindere Românească în Brașov și Județ. Prețurile foarte moderate și înlesniri de plată. Rog. On. Autorități să binevoiască a-mi da tot concursul în noua mea întreprindere.
MAGAZINUL STRADA HIRȘER No. 20.
Cu deosebită stimă
IOAN TANTU
cântăreț Bis. Sf. Nicolae.
237 7-12

De vânzare un pământ pentru clădiri în apropierea de Gara Bartolomeu Brașov. Informațiuni la Nicolae Pivoda Mecanic Firma Bran Bettalan Brașov. 281 1-2

CINEMA MODERN
Mare șlegăr 10-11-12 Aprilie
REVEILLE

Deșteptarea cea mare. Tragedie din o mică garnizoană în 7 acte

Interpretat de **Werner Krauss.**
Vine! Vine!
SAMSON
Un minut înainte de 12

CONCURS
Școala primară No. 4 din Brașov, strada Agrigilor No 6 caută pe ziua de 15 Aprilie e. c. un **scriitor hortic.**
Doritorii de a ocupa acest loc, se vor adresa directorului școlii. 284 1-2

CINEMA APOLLO
Catastrofă gigantică în Londra
Un ichthyosaurus a distrus zgârie noi. Ore de groază în Capitala engleză.
Astăzi la 10 Aprilie va rula filmul
Credința și iubire
Mare film în 7 acte.

Un oceanic siitor
cu plată, se primește la **PAPE TARIA HERZ, Brașov. 14-0**

No. 229/926.

Publicațiune
Se aduce la cunoștința generală, că pentru asigurarea lucrărilor de tînchigare la școala primară de stat din comuna Vâlcele, jud. Trei Scaune, se va ținea licitație publică cu oferte închise în ziua de 25 Aprilie 1926 ora 3 p. m. la primăria comunei Vâlcele.
Garanția în numerar în valoare de 5% (inci la sută) se va reține din prețul lucrărilor efectuate.
Condițiunile detaliate se pot vedea la dirigintele școlii primare de stat din Vâlcele.
Ofertele se vor redacta în limba română.
Ofertele întârziate cele telegrafice cum și supraofertele nu se admit.
Comitetul școlar de construcție din comuna Vâlcele.
280 1-3

RADU COLACEA
măestru vopăitor
întâmplată la 8 Aprilie, după lungi suferințe, în etate de 58 ani.
Rămășițele pământesti ale decedatului se vor depune spre vecinică odihnă în 11 Aprilie ora 2 p. m. din locuința, Strada Asilului No. 12, în cimiterul gror. dela Biserica Sf. Nicolae din Prund.
Pie-1 țărâna ușoară și memoria binecuvântată.
Brașov. 9 Aprilie 1926.
1-1 **Jalna familia.**

AVIZ „CETATEA”
Bancă Economică Comercială S. A. Brașov
FONDAT IN ANUL 1910.
SUCURSALE: Cluj, Gherla, Odorhele, Rupea (Cohalm), Toplița-Rom. CREAȚIUNI: „Cetatea de Granit” S. A. Tipografia „Minerva”, Hotel „Transilvania”, Cinema „Urania”.
Capital social statutar . . . . . 30.000.000 Lei
Capital social emis, vărsat și fonduri de rezervă 20.000.000
Depuneri spre fructificare și în cont curent cca 60.000.000
Recont la Banca Națională a României 20.000.000
Ultima circulație de casă, cca 250.000.000
Face tot felul de operațiuni de Bancă.
1. Primește depuneri spre fructificare și în cont-curent la vedere și pe termen plătind procentele cele mai urcate.
2. Acordă împrumuturi de scont, credite cambiale cu acciperite ipototecară, cont curent, pe efecte publice etc.
3. Legături în toată țara și în străinătate.
4. Face plăți americane în orice parte a țării în dolari sau în lei, etc. etc.
BANCA CETATEA
DIRECȚIUNEA GENERALA
BRAȘOV.
4-0

Un stabiliment de mare industrie din apropierea orașului caută și primește imediat la serviciu:
Mai mulți funcționari administrativi neînsurați și o stenotipistă perfectă
Ofertanții au să dovedească că posed cunoștințe de birou corespunzătoare, că sunt cetățeni români și cunesc perfect, în grai și scris, cele trei limbi cari se vorbesc în partea locului (română, germană, ungară). Vor fi preferiți funcționarii cunoscători în afaceri, dactilografi și stenotipisti.
Ofertele provăzute cu „curriculum vitae” și copia atestatelor -- cari nu vor mai fi restituite -- semnate cu chifra „Karriere” să se trimită la administrația acestui ziar.
281 3-3

S-A REDESCHIS RESTAURANTUL și HOTELUL COROANA VECHIE
sub nouă conducere
BUCATARIE EXCELENTA. BEUTURI BUNE PREȚURI MODERATE
Camere la hotel bine și curat aranjate.
În speranță că voi satisface pe deplin pe toți, rog binevoitorul concurs al Onoratului Public.
085 25-0
GHIȚĂ ZACHIU

